

Sygn. akt XII Ga 13/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2014 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział XII Gospodarczy – Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący- Sędzia: SO Agata Pierożyńska

Protokolant: st.sekr.sądowy Ewa Janas

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2014 roku w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa R. Ł.

przeciwko Gminie Miejskiej K. - (...)

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez stronę pozwaną

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie

z dnia 15 października 2013 roku, sygn. akt V GC 210/13/S

I. oddala apelację;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda koszty postępowania apelacyjnego w kwocie 300,00 zł (trzysta złotych).

Sygn.akt XII Ga 13/14

Uzasadnienie wyroku z dnia 28 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja podlega oddaleniu. Zarzuty w niej podniesione nie mogą podważyć prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego. Zarzuty naruszenia prawa materialnego oraz procedury są w tym wypadku ściśle związane w istocie z oceną procesu oceny okoliczności faktycznych miarodajnych dla końcowego rozstrzygnięcia oraz dowodów w kontekście art. 233 § 1 k.p.c.

Ocena Sądu Rejonowego poczyniona w niniejszej sprawie, zgodna jest z logiką i zasadami doświadczenia życiowego. Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 21 marca 2008 r. I ACa 953/07 Lex nr 466440, skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd zasady swobodnej oceny dowodów wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął to sąd doniosłości poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie, niż ocena sądu. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Taka ocena, dokonywana jest na podstawie przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego doświadczenia życiowego, a nadto winna uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje

wyboru określonych środków dowodowych i - wając ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 685/98, OSNAPiUS 2000 nr 17, poz. 655). Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 12 września 2012 r. I ACa 568/12). Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności strona winna wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 13 września 2012 r. I ACa 445/12). Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie 17 maja 2012 r. I ACa 31/12). Sąd pierwszej instancji ma obowiązek wyprowadzenia z zebranego w sprawie materiału dowodowego wniosków logicznie prawidłowych. Reguła ta, współokreślająca granice swobodnej oceny dowodów, nie będzie zachowana wtedy, gdy wnioski wyprowadzone przez Sąd przy ocenie dowodów nie układają się w logiczną całość zgodną z doświadczeniem życiowym, lecz pozostają ze sobą w sprzeczności, a także, gdy nie istnieje logiczne powiązanie wniosków z zebrany w sprawie materiałem dowodowym (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 17 kwietnia 2012 r. I ACa 285/12). Same, nawet poważne wątpliwości co do trafności oceny dokonanej przez sąd pierwszej instancji, jeżeli tylko nie wykroczyła ona poza granice określone w art. 233 § 1 k.p.c., nie powinny stwarzać podstawy do zajęcia przez sąd drugiej instancji odmiennego stanowiska (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 r. I UK 347/11). Tak procedował Sąd w niniejszej sprawie, stąd odmienny pogląd wyrażony w apelacji nie jest zasadny (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2010 r. II UK 154/09). W ocenie Sądu Okręgowego apelujący w niniejszej sprawie w żaden sposób nie podważył w apelacji korelujących z dowodami zebranymi w sprawie ustaleń faktycznych Sądu I instancji, który w sposób logiczny wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku z jakich przesłanek wysnuł swe wnioski oraz na jakich dowodach się oparł, co stanowi podstawę do przyjęcia tych ustaleń przez Sąd Okręgowy za własne. Sąd Okręgowy nie znajduje podstaw do zakwestionowania prawidłowości wysnutych wniosków, albowiem prawidłową jest ocena Sądu I instancji zamykająca się stwierdzeniem, że strona pozwana w niniejszym procesie, nie udowodniła swojego stanowiska w sposób, który pozwoliłby na objęcie jej ochroną prawną skutkującą oddaleniem powództwa, a co za tym idzie nie zdołała dowieść bezzasadności powództwa. Zgodnie zaś z wyrażonymi w art. 3 k.p.c. oraz 232 k.p.c. zasadami to na stronach cięży obowiązek wyjaśnienia okoliczności sprawy oraz wskazania dowodów na stwierdzenie faktów, z których wywodzą korzystne dla siebie skutki prawne. W niniejszym postępowaniu powód uczynił zadość wskazanym wyżej powinnościom. Należy zatem uznać, iż w tym zakresie skutecznie obronił prezentowane stanowisko procesowe poprzez podniesienie zasadnych i podlegających uwzględnieniu zarzutów w treści pozwu czyli w momencie miarodajnym dla określenia terminu dopuszczalności zgłaszania twierdzeń i dowodów w procesie gospodarczym, a tym samym , że udowodnił zasadność swojego stanowiska w taki sposób, którego wynikiem było uwzględnienie żądania pozwu. Postępowanie niniejsze jest postępowaniem sformalizowanym dedykowanym wyłącznie określonym podmiotom. Wyższa przeto staranność jaka wymagana jest w stosunkach gospodarczych przy uwzględnieniu profesjonalnego charakteru prowadzonej działalności (art.355 § 2 k.c.) znajduje swoje przełożenie na reguły proceduralne. Należyta staranność przedsiębiorcy określana przy uwzględnieniu zawodowego charakteru prowadzonej przez niego działalności gospodarczej uzasadnia bowiem zwiększone oczekiwania co do umiejętności, wiedzy, skrupulatności i rzetelności, zapobiegliwości i zdolności przewidywania. Obejmuje także znajomość obowiązującego prawa i następstw z niego wynikających (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 08 marca 2006 r. I ACa 1018/09).

Sąd Okręgowy nie znajduje żadnych uzasadnionych podstaw do przychylenia się do zawartych w apelacji zarzutów naruszenia art. 245 k.p.c. i art. 247 k.p.c. a także naruszenia przepisów prawa materialnego w art. 405 i art. 410 § 1 i 2 k.c. oraz art. 86 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług.

Determinujące dla toku postępowania dowodowego, jego wyniku oraz przyjętej przez Sąd I instancji oceny prawnej była okoliczność, co do której nie było pomiędzy stronami sporu, tj. ustalenie z dniem 2 września 2012 r. powierzchni spornego lokalu na 40,13 m². Strony jak wynika z umów nie stosowały ryczałtu, a rozliczenie według stawki mnożonej przez ilość metrów kwadratowy powierzchni. Oznacza to, że świadczenie na rzecz wynajmującego czynszu ponad powierzchnię 40,13 m² było świadczeniem nienależnym. Stosownie bowiem do dyspozycji art. 410 § 2 świadczenie jest nienależne m.in. w sytuacji, gdy ten, kto je spełnił nie był w ogóle zobowiązany. Przenosząc te rozważania na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że powód w ogóle nie był zobowiązany do świadczenia czynszu za powierzchnię, która w istocie nie była mu wynajęta, tj. za nadwyżkę ponad 40,13 m².

Zarzut naruszenia art. 86 ustawy o podatku od towarów i usług, w zakresie nieprawidłowego wskazania wysokości nienależnego świadczenia, jest zarzutem prawa materialnego, który winien być brany przez Sąd pod rozwagę, to jednak z uwagi na reguły procesowe strona pozwana winna go być zgłosić na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego. Nie może bowiem uchodzić z pola widzenia, iż to strona pozwana jest dysponentem swojej linii obrony. Tak więc podejmując próbę zniweczenia żądania pozwu musi zwerbalizować określone twierdzenia w momencie miarodajnym dla ich zgłaszania i na te okoliczności przedstawić określony materiał dowodowy, czego zaniechała, choć wysokość roszczenia była jej z chwila doręczenia odpisu pozwu znana. Jakkolwiek zgłoszenie zarzutu naruszenia prawa materialnego w procesie cywilnym nie podlega żadnym ograniczeniom czasowym, tym niemniej podstawę jego oceny stanowi określony zespół przytoczeń faktycznych, które niewątpliwie podlegają ocenie - z punktu widzenia dopuszczalności ich zgłoszenia - i to zarówno na płaszczyźnie przepisu art. 381 k.p.c., jak i norm urzeczywistniających system prekluzji materiału procesowego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 23 kwietnia 2013 r. I ACa 133/13). Uregulowanie art. 381 k.p.c. stanowi wyraz dążenia do koncentracji materiału dowodowego, spełniającej wymogi sprawności i szybkości postępowania. Jego założeniem jest, że Sąd drugiej instancji powinien dopuścić nowe fakty i dowody, a wykluczenie ich, wymaga wyjaśnienia przyczyn takiego stanowiska, przy uwzględnieniu opisanych w tym przepisie warunków. Względ na przyspieszenie postępowania apelacyjnego musi prowadzić do rozważenia interesów obu stron oraz wydania orzeczenia zgodnego z prawdą materialną. Przepisy realizujące system prekluzji dowodowej nie ograniczają możliwości dojścia do prawdy oraz prawa stron do obrony, określają jedynie ramy czasowe, w których strony powinny przedstawić materiał procesowy. Realizacja wymagania koncentracji dowodów nie może jednak nakładać na strony obowiązku przewidzenia wszystkich możliwych wariantów przebiegu sprawy i na tę ewentualność sformułowania w odpowiedzi na pozew wszystkich twierdzeń, wniosków i zarzutów, które mogłyby mieć zastosowanie jedynie w prawdopodobnym jej przebiegu (wyrok Sądu najwyższego z dnia 20 stycznia 2009 r. II CSK 423/08). Żądanie pozwu jest w pełni zrozumiałe i czytelne, stąd sytuacja, w której strona pozwana musiałaby przewidywać różne warianty obrony stanowiska powoda nie miała tutaj miejsca. Tak więc broniąca się przed zarzutem nienależności świadczenia strona pozwana winna odwołać się do wszystkich przesłanek pozwalających na ograniczenie tego żądania tak co do zasady jak i co do wysokości, o ile one faktycznie zachodzą i jest w stanie je udowodnić.

Sąd I instancji był w pełni uprawniony do prowadzenia postępowania dowodowego ze źródeł osobowych na okoliczności związane z obmiarem lokalu, albowiem zakazy wynikające z art. 247 k.p.c. nie zachodzą. Protokół obmiaru nie stwierdza bowiem czynności prawnej, a jedynie faktyczną dla której brak jest zastrzeżenia jakiegokolwiek formy szczególnej. W zakresie naruszenia art. 245 k.p.c. – przywołując tutaj argumentację przytaczaną na wstępie - materiał dowodowy potwierdza, iż powód pomimo obecności przy obmiarze działał w zaufaniu do osoby wyznaczonej przez stronę pozwaną, która dokonywała pomiaru, abstrahując od realiów stosunków gospodarczych panujących w tym czasie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy oddalił apelację jako bezzasadną na zasadzie art. 385 k.p.c. o kosztach orzekając zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na zasadzie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c.

s.ref. SSR P. Biega